

Geachte lezer,

Voor u ligt het jaarverslag 2005 van de vzw Payoke, dat u een beeld zal geven van de werkzaamheden van het afgelopen jaar.

De vele activiteiten ten behoeve van het welzijn van slachtoffers mensenhandel, hun profielen en de voorlichting ter preventie van dit mensonwaardig fenomeen, zijn terug te vinden in dit jaarrapport.

In 2005 heeft Payoke op nationaal en internationaal vlak zijn voortrekkersrol in tal van initiatieven inzake mensenhandel vervuld.

Vele NGO's, IO's en GO's willen leren van onze ervaring als expertisecentrum.

Langs deze weg wil ik alle personen en diensten danken die ons in 2005 weer in staat stelde ons werk voort te zetten: de stad Antwerpen, de nationale overheden, de Nationale Loterij, IOM, lokale en federale politiediensten, parketten, sociale diensten, OCMW's, het netwerk hulpverlening mensenhandel, het CGK, enz...

Tot slot wens ik onze coördinatrice Solange Cluydts en het team te bedanken voor de zeer gewaardeerde inzet.

Patsy Sörensen
Voorzitster

Voorwoord	1
Inhoudstafel	2
1 De plaats van de slachtoffers in de bestrijding tegen mensenhandel	4
1.1 De humane benadering	4
1.2 Waarom een humanitair luik?	5
1.3 Conclusie	7
2 Profielen slachtoffers	8
2.1 Begeleidingen doorheen 2005	8
2.2 Begeleidingen doorheen 2005 per aard van uitbuiting	9
2.3 Begeleidingen doorheen 2005 per werelddeel	11
2.4 Aanmeldingen versus opgestarte begeleidingen	11
2.5 Aanmeldingen 2005 per doorverwijzer	11
2.6 Nationaliteiten van de opgestarte begeleidingen	12
2.7 Geslacht van de opgestarte begeleidingen	13
2.8 Aard van de uitbuiting	13
2.9 Aard van uitbuiting per nationaliteit	13
2.10 Aard van uitbuiting per geslacht	15
3 Juridische begeleiding	16
4 Psychosociale begeleiding	23
4.1 OCMW	23
4.2 Wonen	26
4.3 Vorming	28
4.4 Tewerkstelling	31
5 Residentiële opvang	35
6 Informatie- en sensibiliseringsopdracht	38
Slot	40

1 DE PLAATS VAN DE SLACHTOFFERS IN DE BESTRIJDING TEGEN MENSENHANDEL

In het afgelopen werkjaar is de wet ter bestrijding van de mensenhandel ingrijpend gewijzigd. De inhoud en draagwijdte van die wijzigingen komen elders in dit verslag aan bod.

In deze bijdrage willen we teruggaan naar de vraag van het waarom van wat gemeenzaam 'het humanitaire luik' wordt genoemd. Wat is het nut of het belang van de opvang van slachtoffers? Een jaarverslag is geen geschikte plek om dit thema uitputtend te behandelen, maar we willen wel kort in gaan op drie argumenten om dit humanitaire luik te verantwoorden. Eerst zullen we ingaan op de inhoud van het humanitaire luik opdat die term de lezer niet op het verkeerde been zou zetten.

1.1 HUMANE BENADERING

Ons land biedt opvang en bescherming aan slachtoffers van mensenhandel. Aan die bescherming zijn voorwaarden verbonden:

- je moet slachtoffer zijn van seksuele of economische uitbuiting of mensensmokkel
- medewerking verlenen aan een gerechtelijk onderzoek naar die praktijken
- elke band met het exploitatiemilieu verbreken.

Gedurende het hele verloop van de administratieve en gerechtelijke procedure wordt het slachtoffer begeleid door een gespecialiseerd onthaalcentrum, waaronder vanzelfsprekend Payoke.

Er is nogal wat misbruik ten aanzien van vreemdelingen in een precaire situatie en ook smokkel van migranten komt frequent voor. Om voor de bescherming in aanmerking te komen moet er echter bereidheid zijn om verklaringen af te leggen, de feiten moeten verifieerbaar zijn en beantwoorden aan de wettelijke omschrijving van mensenhandel, de feiten moeten bovendien ook voldoende zwaarwichtig zijn om als mensenhandel vervolgd te kunnen worden. Om al deze redenen is het aantal slachtoffers dat jaarlijks in de procedure wordt opgenomen, relatief laag. Omgekeerd, kan je ervan uitgaan dat wanneer iemand in de procedure wordt opgenomen, de betrokken instanties er ook van overtuigd zijn dat het om een ernstige zaak gaat.

Wie in de hulpverlening wordt opgenomen, krijgt de kans om een nieuw leven op te bouwen in de legaliteit. Dit betekent dat men zich houdt aan de regels van onze maatschappij en werk maakt van zijn integratie. De beslissing om inderdaad verklaringen af te leggen is niet vrijblijvend. Het is een keuze voor de legale weg: taallessen, beroepsopleiding, arbeidsvergunning aanvragen, ... Ook dat is in de praktijk een drempel want heel wat mensen zonder papieren zijn hier om te werken en hebben het geld nodig om schulden af te betalen of om familie in het herkomstland te onderhouden. Het legale traject biedt hiervoor zeer weinig ruimte, want zwart werk is uiteraard uit de boze.

Kortom, wie als slachtoffer in de hulpverlening wordt opgenomen is niet "gearriveerd". Hij of zij begint aan een ander traject dat lang en moeilijk is. Wie die kans met beide handen aangrijpt en hard werkt heeft uitzicht op zijn eigen plekje onder 'onze' zon. Met 'humanitair luik' wordt dus niet bedoeld op het warme onthaal dat slachtoffers wordt gereserveerd, maar op het feit dat er een mogelijkheid is om een voorwaardelijk verblijfsrecht en opvang en begeleiding te krijgen.

1.2 WAAROM EEN HUMANITAIR LUIK?

1.2.1 Slachtoffers maken vervolging mee mogelijk.

In de afgelopen jaren zijn de methoden en technieken die politiediensten kunnen aanwenden bij een gerechtelijk onderzoek, gevoelig uitgebreid. Men zou zich dus kunnen afvragen in hoeverre getuigenverklaringen nog van belang zijn voor de strijd tegen de mensenhandel. Er zijn inderdaad heel wat onderzoeken en dossiers waarin nooit een slachtoffer wordt aangemeld die leiden tot resultaten.

Niettemin stellen we vanuit de praktijk vast dat de verklaringen van het slachtoffer vaak aan de basis liggen van een gerechtelijk onderzoek. Heel wat praktijken worden zo voor het eerst aan het licht gebracht. Ook wanneer politiediensten al begonnen zijn met onderzoek kunnen slachtoffers een belangrijke bijdrage leveren door observaties en vermoedens te bevestigen en de speurders op het goede spoor te zetten in de massa informatie die op hen afkomt. Slachtoffers helpen hen gericht te zoeken en gegevens correct te interpreteren.

Soms blijft de bijdrage van slachtoffers ook niet beperkt tot de eerste fase van het gerechtelijk onderzoek. Wanneer verdachten worden geïntercepteerd, geven zij hun versie van de feiten. Vaak kunnen slachtoffers door hun eigen ervaringen die verklaringen ontkrachten en weerleggen.

Tenslotte geeft de aanwezigheid van een slachtoffer op een rechtszaak het dossier wel eens een andere, menselijke dimensie. Nogal wat slachtoffers schrikken ervoor terug om naar het proces te gaan, het relaas van de feiten opnieuw te horen en de beschuldigde het hoofd te bieden. Anderen zien dit als een moment waar ze lang naar toegeleefd hebben en waarop ze onder geen beding willen ontbreken.

In alle dossiers van smokkel, economische of seksuele exploitatie worden slachtoffers gemaakt. Voor een uitspraak zou het al dan niet aanwezig zijn van een benadeelde dus in principe geen verschil mogen maken. Niettemin heeft die aanwezigheid soms een onmiskenbare invloed, omdat het slachtoffer een gezicht krijgt of omdat haar of zijn verschijning een aantal vragen overbodig kan maken.

1.2.2 Een moderne justitie heeft oog voor slachtoffers.

Justitie is al verscheidene jaren in beweging. Een constante in de maatschappelijke verzoctingen m.b.t. justitie en in de verschillende hervormingsinitiatieven, is een toenemende aandacht voor het slachtoffer. In juni '94 werd het nationaal forum voor slachtofferbeleid geïnstalleerd, met onder meer tot opdracht:

- het inventariseren en evalueren van regelgeving en hulpverleningsinitiatieven met betrekking tot de slachtofferproblematiek,

- het formuleren van voorstellen om de rechtspositie van slachtoffers in gerechtelijke procedures te versterken en om de hulpverlening aan slachtoffers beter en meer gecoördineerd te doen verlopen,

- het opmaken van een handvest van het slachtoffer.

Alle initiatieven en verwezenlijkingen van het forum opsommen zou ons te ver leiden. We staan daarom enkel stil bij het handvest dat 7 rechten omvat. Ondanks de formulering (recht op) zijn dit geen verworvenheden, maar werkpunten waaraan blijvend aandacht en zorg moet besteed worden.

1. Het recht op een eerbiedige, correcte behandeling
2. Het recht om informatie te krijgen
3. Het recht om informatie te geven
4. Het recht op juridische bijstand en rechtsbijstand
5. Het recht op financieel herstel
6. Het recht op hulp
7. Het recht op bescherming en respect voor het privé-leven

De toepassing van de genoemde rechten is hoe dan ook problematisch voor mensen zonder wettig verblijf. Het ontbreken van een verblijfsstatuut maakt dat een aantal ervan in de praktijk moeilijk of zelfs niet uit te voeren zijn. Evenzeer is het duidelijk dat het onwettig verblijf hen bij uitstek kwetsbaar maakt, in het bijzonder voor manipulatie en uitbuiting. Er zijn rond de toepasbaarheid van deze rechten op mensen zonder wettig verblijf twee principiële standpunten, enerzijds dat wie hier niet mag zijn ook geen aanspraak kan maken op dergelijk handvest, anderzijds dat deze rechten van het slachtoffer voorafgaan aan het verblijfsrecht. De bescherming die geboden wordt aan slachtoffers van mensenhandel bewandelt in deze de gulden middenweg: tussen "nooit" en "altijd" ligt "soms", wanneer daartoe goede redenen bestaan.

Door in deze discussie geen categoriek standpunt in te nemen maar een pragmatisch, tonen we net dat het ons menens is met de slachtofferrechten, zelfs wanneer het gaat om mensen zonder papieren en dat siert ons land. Het humanitaire luik in het beleid ter bestrijding van de mensenhandel is daarmee een afspiegeling van de moderne justitie die aan slachtoffers een plaats geeft.

1.2.3 Aandacht voor slachtoffers versterkt het draagvlak voor bestrijding van mensenhandel.

Mensenhandel is een issue geworden op het politieke forum en in de media, dankzij het optreden van Patsy Sörensen, die aan de basis ligt van Payoke, en dankzij de publicaties van Chris De Stoop. In "Ze zijn zo lief, mijnheer" werd het falend politieoptreden aan de kaak gesteld en aangetoond hoe ontoereikend wetten en regels waren om het fenomeen van de mensenhandel te bestrijden. Maar, zoals de titel al aangeeft, werd in de eerste plaats gefocust op het lot van de slachtoffers. Sindsdien is het lot van de slachtoffers - meer dan in andere landen - ook een thema gebleven bij de publieke opinie. Er was een draagvlak voor het voeren van een beleid dat zorg draagt voor slachtoffers, en dat draagvlak is tot op vandaag blijven bestaan.

Het is perfect denkbaar om een beleid te voeren tegen mensenhandel dat louter repressief is:

de straten 'schoonvegen', de aangetroffen personen uitwijzen en de vermoedelijke daders zo mogelijk opsluiten. Soms wordt - ook in ons land - deze methode nog toegepast. Zelfs indien abstractie wordt gemaakt van de impact van dergelijke aanpak, moeten we vaststellen dat migratie en de aanwezigheid van mensen zonder wettig verblijf onze samenleving niet onberoerd laat. Een louter repressieve aanpak van mensenhandel zou ook op weerstand botsen.

Een voorbeeld hiervan is het beleid ter bestrijding van huisjesmelkerij, waar behoudens enkele schaarse uitzonderingen een repressieve aanpak wordt gehuldigd. Naarmate het fenomeen meer bekendheid krijgt bij het publiek en het instrumentarium om malafide verhuurders te vervolgen verder wordt aangescherpt, klinkt ook de roep om aandacht voor de slachtoffers steeds luider. Het feit dat steeds zwaardere straffen worden uitgesproken, financieel of anderszins en dat tegelijkertijd de aangetroffen bewoners worden uitgewezen (of met een uitwijzingsbevel op straat wordt gezet), wordt door velen als onrechtvaardig ervaren. Verenigingen die in contact staan met huurders van onbewoonbare panden zijn niet meer geneigd de bevoegde instanties aan te spreken, maar bundelen geleidelijk aan de krachten om het lot van de slachtoffers op de maatschappelijke agenda te krijgen. Vroeg of laat komt er ook in deze wellicht een vorm van herstel voor de benadeelden.

Het beleid inzake bestrijding van mensenhandel – sinds publicatie van de nieuwe wet zijn mensenhandel en huisjesmelkerij losgekoppeld van elkaar – heeft wel beschermings- en hulpverleningsmodaliteiten voor slachtoffers. De humane aanpak is niet controversieel, er is een draagvlak voor. Integendeel, er zou kunnen gesteld worden dat de humane aanpak het draagvlak voor de bestrijding van de mensenhandel versterkt. De mensen op het terrein, van hulpverlener tot speurder en magistraat, ontlenen aan de humane benadering het gevoel te strijden voor de goede zaak.

1.3 CONCLUSIE

Het beleid inzake de bestrijding van mensenhandel heeft 'een humanitair luik'. Die term slaat niet zo zeer op het onthaal dat de slachtoffers wordt gereserveerd. Van hen wordt verwacht dat ze zich integreren in de samenleving, wat heel wat inspanningen vraagt. Het 'humane luik' doelt enkel op het feit dat mogelijkheid van slachtofferonthaal bestaat.

De humane aanpak vindt zijn rechtvaardiging in het feit

- dat het nuttig is: het draagt bij tot de efficiëntie en de impact van het beleid.

- dat het draagvlak voor de bestrijding van de mensenhandel versterkt en zo de betrokken actoren motiveert om hun rol op te nemen.

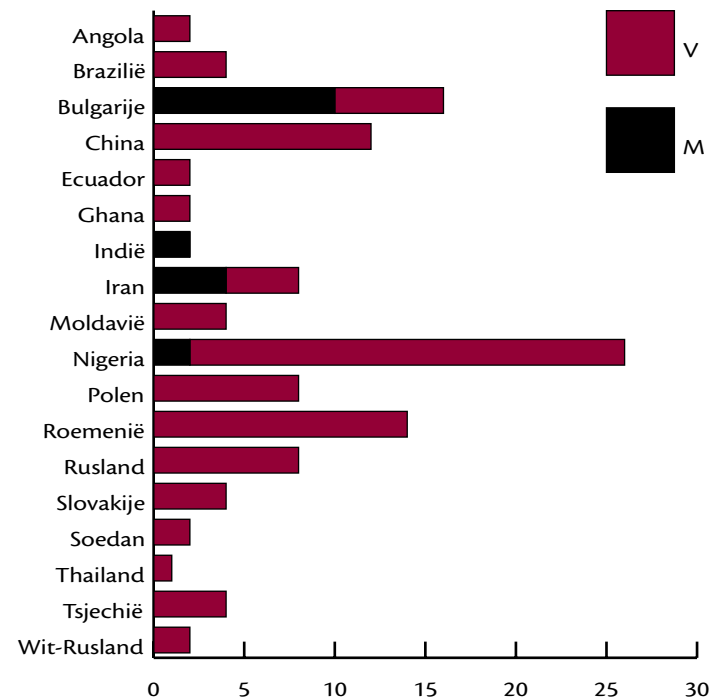
2 PROFIELEN SLACHTOFFERS

2.1 BEGELEIDINGEN DOORHEEN 2005

Doorheen 2005 werden bij Payoke 121 slachtoffers mensenhandel begeleid; dit gaat zowel over begeleidingen die voor 2005 werden opgestart als begeleidingen die in de loop van het jaar 2005 werden aangevat. Binnen de begeleidingen tellen we 18 verschillende nationaliteiten. Vooral Nigeria (26 begeleidingen) en een aantal Oost Europese landen (Bulgarije, Roemenië,...) zijn sterk vertegenwoordigd. Net zoals in voorgaande jaren is China sterk aanwezig. We tellen opnieuw overwegend vrouwelijke slachtoffers in onze begeleiding. Toch merken we een stijging van de mannelijke slachtoffers.

Begeleidingen	M	V	Totaal
Angola	0	2	2
Brazilië	0	4	4
Bulgarije	10	6	16
China	0	12	12
Ecuador	0	2	2
Ghana	0	2	2
Indië	2	0	2
Iran	4	4	8
Moldavië	0	4	4
Nigeria	2	24	26
Polen	0	8	8
Roemenië	0	14	14
Rusland	0	8	8
Slovakije	0	4	4
Soedan	0	2	2
Begeleidingen	M	V	Totaal

Thailand	0	1	1
Tsjechië	0	4	4
Wit-Rusland	0	2	2
Totaal	18	103	121

2.2 BEGELEIDINGEN DOORHEEN 2005 PER AARD VAN UITBUITING

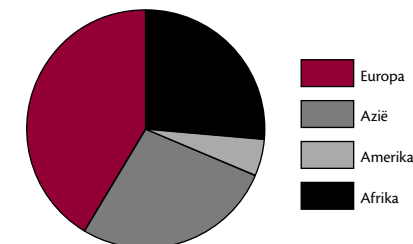
Van de 121 begeleidingen zijn 73 personen slachtoffer van seksuele exploitatie. China telt de meeste begeleidingen van economische exploitatie.

Nationaliteit	Andere uitbuiting	Economische uitbuiting	Intensie	Seksuele uitbuiting	Smokkel	Smokkel + uitbuiting	Totaal
Angola				2			2
Brazilië				4			4
Bulgarije		10		6			16
China		4		2	4	2	12
Ecuador		2					2
Ghana			2				2
Indië					2		2
Iran					8		8
Moldavië				2	2		4

Nigeria	2		2	22			26
Polen				8			8
Roemenië				12	2		14
Rusland			2	4	2		8
Slovakije				4			4
Soedan				2			2
Thailand				1			1
Tsjechië			2	2			4
Wit-Rusland				2			2
Totaal	2	16	8	73	18	4	121

2.3 BEGELEIDINGEN DOORHEEN 2005 PER WERELDDEEL

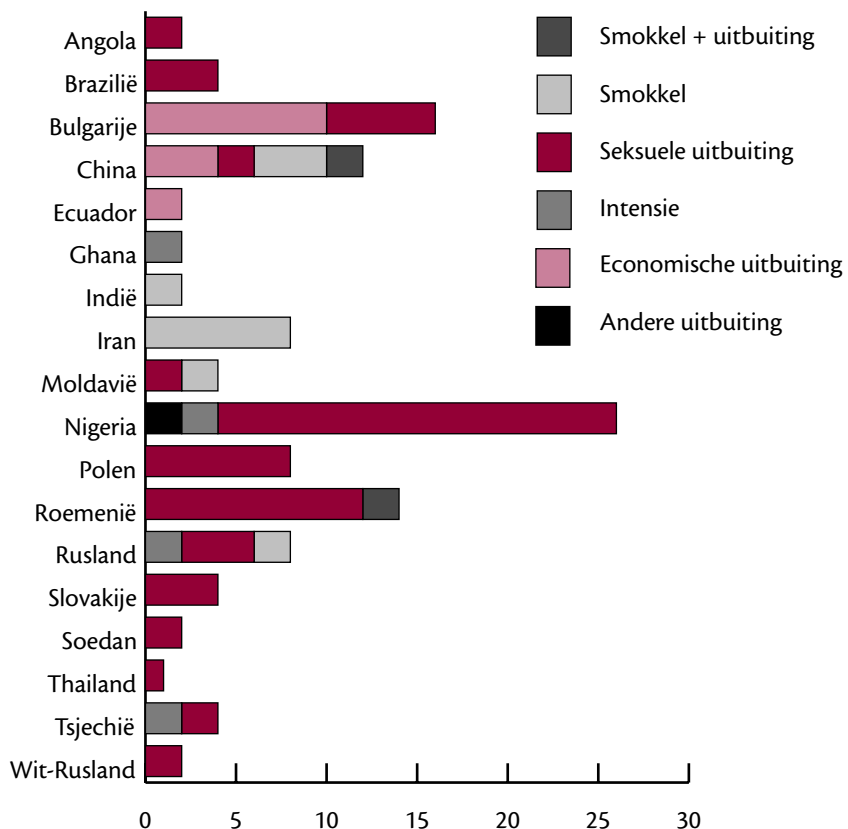
Werelddeel	Aantal	%
Afrika	32	27
Amerika	6	5
Azië	33	27
Europa	50	41
Totaal	121	100

2.4 AANMELDINGEN VERSUS OPGESTARTE BEGELEIDINGEN

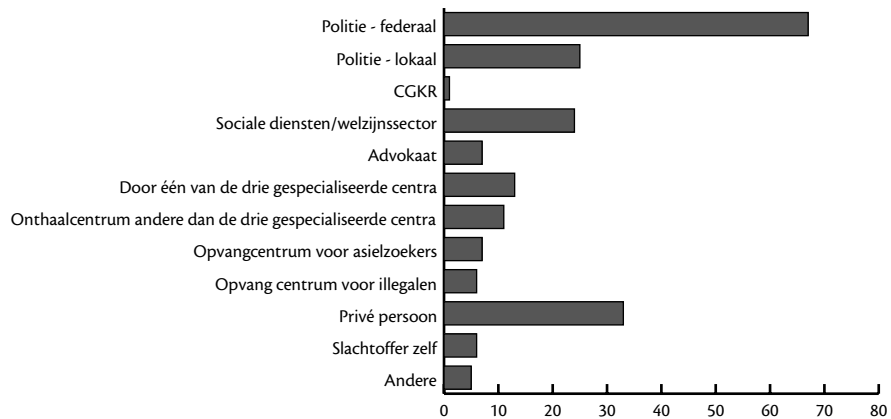
In 2005 zijn er 205 aanmeldingen gebeurd bij Payoke. Deze personen werden ons doorverwezen vanuit verschillende instanties (tabel 5). Politiediensten zijn de belangrijkste doorverwijzers. Niet alle aanmeldingen hebben tot een opstart van begeleiding geleid, daar een groot aantal aanmeldingen een andere problematiek dan de problematiek 'mensenhandel' betrof.

	Aantal	%
Aanmeldingen	205	100
Opgestarte begeleiding	60	15
Niet opgestarte begeleiding	145	35

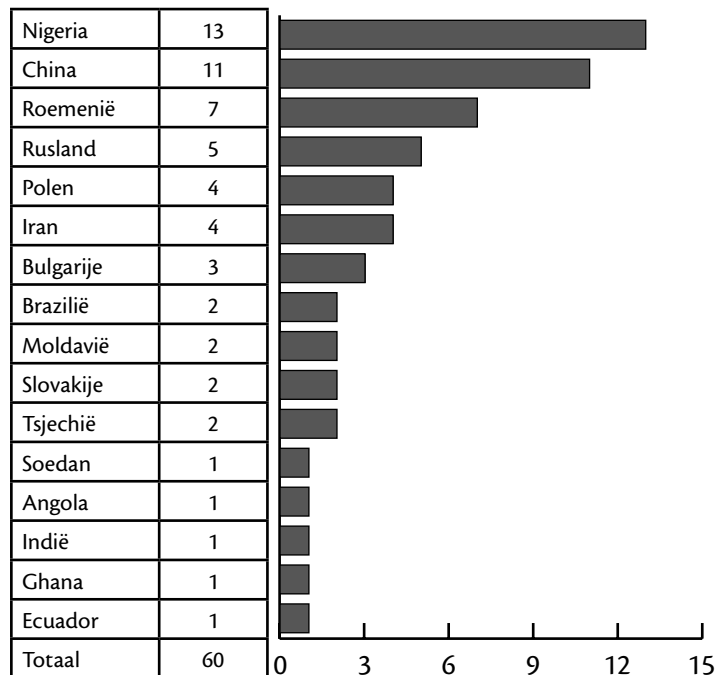
2.5 AANMELDINGEN 2005 PER DOORVERWIJZER

Politie - federaal	67
Politie - lokaal	25
CGKR	1
Sociale diensten/welzijnssector	24
Advokaat	7
Door één van de drie gespecialiseerde centra	13
Onthaalcentrum andere dan de drie gespecialiseerde centra	11
Opvangcentrum voor asielzoekers	7
Opvang centrum voor illegalen	6
Privé persoon	33
Slachtoffer zelf	6
Andere	5
Totaal	205

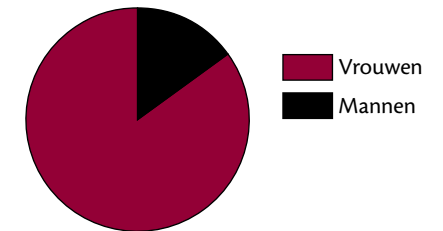
2.6 NATIONALITEITEN VAN DE OPGESTARTE BEGELEIDINGEN

Binnen de 60 nieuwe opgestarte begeleidingen in 2005 tellen we 16 verschillende nationaliteiten. Nigeria (13) en China (11) blijven ook dit jaar het sterkst vertegenwoordigd. Verder kan men stellen dat de profielen van de 60 nieuwe opgestarte begeleidingen dezelfde patronen vertonen dan het totaal van de begeleidingen doorheen 2005.

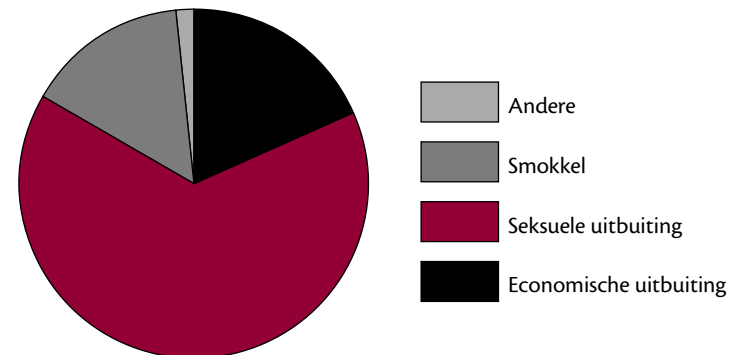
2.7 GESLACHT VAN DE OPGESTARTE BEGELEIDINGEN

Geslacht	Aantal	%
Mannen	9	15%
Vrouwen	51	85%

2.8 AARD VAN DE UITBUITING

Aard	Aantal	%
Economische uitbuiting	11	18%
Seksuele uitbuiting	39	65%
Smokkel	9	15%
Andere	1	2%

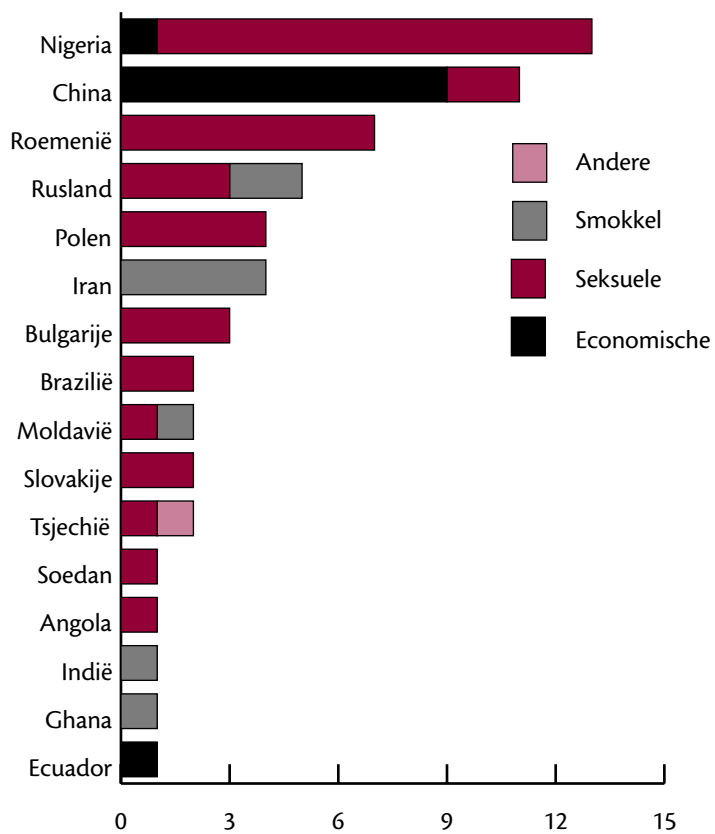

2.9 AARD VAN UITBUITING PER NATIONALITEIT

Opmerkelijk is de uitbuiting van 2 Chinese vrouwen in de prostitutiesector.

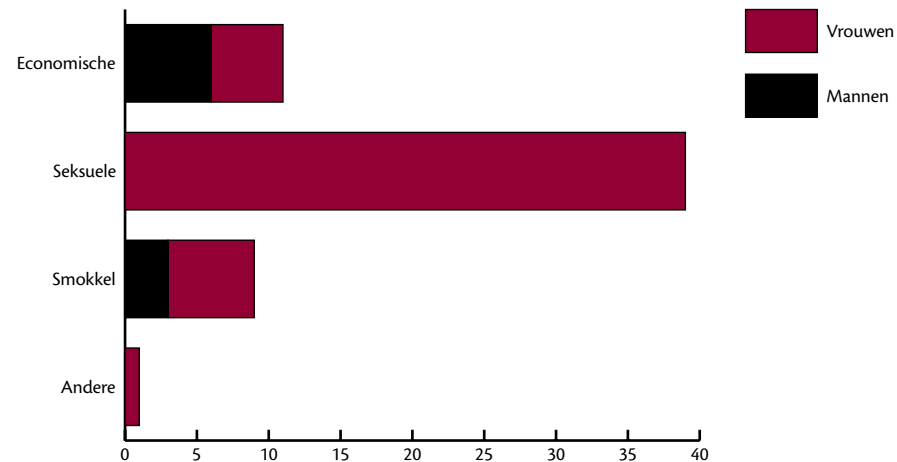
Nationaliteit	Economische	Seksuele	Smokkel	Andere
Nigeria	1	12		
China	9	2		
Roemenië		7		
Rusland		3	2	
Polen		4		
Iran			4	
Bulgarije		3		

Brazilië		2		
Moldavië		1	1	
Slovakije		2		
Tsjechië		1		1
Soedan		1		
Angola		1		
Indië			1	
Ghana			1	
Ecuador	1			
Totaal	11	39	9	1

2.10 AARD VAN UITBUITING PER GESLACHT

	Mannen	Vrouwen
Economische	6	5
Seksuele		39
Smokkel	3	6
Andere		1

Doorheen het jaar 2005 werden in totaal 114 personen juridisch begeleid binnen de procedure mensenhandel; dit gaat zowel over begeleidingen die voor 2005 werden opgestart als begeleidingen die in de loop van het jaar 2005 werden aangevat.

In 2005 werd er in 17 dossiers een uitspraak geveld.

De overgrote meerderheid zijn zaken van seksuele exploitatie (15). De overige 2 zaken behandelden het fenomeen mensensmokkel.

Hoewel er momenteel 17 onderzoeken lopende zijn in zaken van economische exploitatie, werd er in 2005 geen enkele uitspraak in deze dossiers geveld.

De zaken vonden plaats in verschillende gerechtelijke arrondissementen en rechtsgebieden.

Definitieve uitspraken	Seksuele uitbuiting	Smokkel	TOTAAL
Rb 1e aanleg Antwerpen	4**	1*	5
Rb 1e aanleg Tongeren	1		1
Rb 1e aanleg Dendermonde	1*		1
Hof van B Antwerpen	1		1
Hof van B Brussel	2	1	3
Hof van B Luik	1		1
TOTAAL	10	2	12

* in deze zaak waren er twee slachtoffers in begeleiding bij Payoke vzw

** in één zaak waren er twee slachtoffers in begeleiding bij Payoke vzw

Vonnissen waartegen beroep werd aangezet	Seksuele uitbuiting	Smokkel	TOTAAL
Rb 1e aanleg Antwerpen	2		2
Rb 1e aanleg Brussel	1	1	2
Rb 1e aanleg Kortrijk	1*		1
TOTAAL	4	1	5

* in deze zaak waren er twee slachtoffers in begeleiding bij Payoke vzw

In 2 zaken kwam het tot een vrijspraak. Beiden werden uitgesproken door de rechtbank van 1e aanleg van Antwerpen. Er werden telkens te weinig objectieve elementen aangetroffen om tot een veroordeling te komen.

In het smokkeldossier behandeld door de rechtbank van 1e aanleg van Antwerpen werden beklaagden niet veroordeeld op basis van art. 77 bis van de vreemdelingenwet van 15/12/1980 (Vw.). Hoewel de procureur op de zitting de herkwalficatie van art. 77 Vw. naar art.77 bis Vw had gevraagd, is de rechter hier niet op ingegaan. De rechtbank besliste dat *"niet kon worden aangetoond dat beklagden zich ook bezighielden met het transporteren of binnenbrengen van illegalen in ons land, wel dat ze een handel in valse verblijfsdocumenten voerden waardoor illegalen in het land konden verblijven en tewerkstelling vinden"*. De veroordeling op basis van art.77 Vw werd behouden *"omdat beklagden bijgedragen hadden aan het onwettig verblijf van illegale vreemdelingen in ons land"*.

Gezien de Procureur de herkwalficatie op de zitting had gevraagd en de verklaringen van beide slachtoffers belangrijk had geacht voor het onderzoek konden beide slachtoffers in begeleiding blijven. Als zij binnen afzienbare tijd hun integratie kunnen aantonen kunnen zij alsnog een regularisatie van hun verblijf bekomen.

In de zaak van seksuele exploitatie van de Vakantiekamer van de Rechtbank van 1e aanleg van Dendermonde waren 2 slachtoffers betrokken. Een aantal beklagden werd op basis van art. 77 Vw en art. 380 e.v. SW. veroordeeld, maar beide slachtoffers werden door de rechtbank expliciet niet als slachtoffer erkend.

Het gaat om een uitgebreid vonnis waarbij de wet zeer grondig aan de feiten wordt getoetst. Men stelde dat de slachtoffers zich vrijwillig hadden aangeboden om zich te prostitueren en dat ze over bewegingsvrijheid beschikten. Ze werden tevens correct betaald. *"Van uitbuiting, listige kunstgrepen, geweld, bedreiging, dwang of misbruik van een kwetsbare positie van vreemdelingen was er dus geen sprake."*

Men kwam tot volgende conclusie: *"Van slachtoffers kan er in de gegeven omstandigheden trouwens geen sprake zijn."*

Deze uitspraak had tot gevolg dat de begeleiding van beide meisjes werd stopgezet.

In alle andere zaken werd er wel een veroordeling bekomen op basis van de wet van 13 april 1995 ter bestrijding van de mensenhandel en de kinderpornografie, op basis van art. 380 SW of art. 77bis Vw met expliciete erkenning van het slachtoffer.

Schadevergoedingen:

De schadevergoedingen toegekend aan de slachtoffers schommelen tussen € 1 en € 5000. € 1 lijkt een raar bedrag maar vele slachtoffers opteren om dit bedrag te vragen ter vergoeding van hun schade. Enerzijds vinden ze het vooral belangrijk om officieel door een Belgische rechtbank als slachtoffer van mensenhandel erkend te worden. Anderzijds willen of durven zij geen geld te eisen van de personen die hen geëxploiteerd hebben. Voornaamste redenen hiervoor zijn: angst voor represailles (zowel voor henzelf als voor hun familie in het land van herkomst) en geen "vuil geld" in handen te krijgen (het geld zou toch alleen maar afkomstig zijn uit opbrengsten van prostitutie).

In 3 zaken besliste de rechtbank om het geld dat tijdens het onderzoek in beslag werd genomen (of een gedeelte hiervan) vrij te geven aan de slachtoffers. In 1 zaak werd deze beslissing echter herzien, wat we toch betreuren. Zoals al aangehaald in eerdere jaarverslagen was en is het nog steeds zeer moeilijk om de toegewezen schadevergoedingen effectief te verkrijgen voor de slachtoffers.

Er bestaat de mogelijkheid dat de rechter een verbeurdverklaring bij equivalent uitspreekt op basis van art. 43 bis Sw. en deze toekent aan het slachtoffer. Het toegekende bedrag is soms groter dan wat het slachtoffer gevraagd heeft. In een zaak bij de Rechtbank van 1e aanleg te Antwerpen, waarin het slachtoffer zelf een symbolisch bedrag van € 1 vroeg, werd een verbeurdverklaring bij equivalent toegewezen van € 21 000.

Opvallend is een zaak van seksuele exploitatie, waarin een arrest werd uitgesproken door het Hof van Beroep te Luik. In deze zaak kwam een beklaagde voor die reeds in 2002 door de Rechtbank van 1e aanleg van Antwerpen veroordeeld werd voor mensenhandel. De rechter kon hem echter geen straf opleggen daar hij reeds tot levenslang veroordeeld werd in een andere zaak.

Wat deze zaak tevens bijzonder maakt is dat er een provisionele schadevergoeding van € 5 000 werd toegewezen aan het slachtoffer en er een wetsdokterpsychiater werd aangesteld. Deze zal moeten uitmaken in hoeverre het slachtoffer psychologische schade heeft opgelopen en of deze schade nog herstelbaar is. In geval van vaststelling van schade zullen de daders haar nog bijkomende schadevergoeding moeten betalen.

De straffen:

De straffen in al deze zaken (buiten de vrijspraken) schommelen tussen 1 maand met uitstel en 8 jaar effectief maar gemiddeld gaat het om straffen van 3 of 4 jaar (al dan niet gedeeltelijk met uitstel).

Zo werd een man veroordeeld tot een gevangenisstraf van 8 jaar en een geldboete van € 5000 door de Franstalige kamer van de Rechtbank van 1e aanleg van Brussel.

Het slachtoffer diende in het land van oorsprong reeds voor hem te werken. Hij plaatste haar kind bij zijn schoonouders, dat ze af en toe kon zien met zijn toestemming. Na een tijd kwam hij samen met haar naar België om meer geld te verdienen. Hij plaatste haar hier weer in de prostitutie. Na een tijd kon zij ontsnappen en naar de politie stappen. De Belgische overheid lichtte de overheid van het thuisland in over haar kind. Deze reageerde hierop door haar kind in veiligheid te stellen.

Tijdens het onderzoek bekende hij dat hij het slachtoffer in de prostitutie had gezet en haar opbrengsten afnam. Hij ontkende echter dat hij haar kind had afgenomen.

Toen de zaak voor de rechtbank kwam besloot het slachtoffer te getuigen voor de rechtbank. Zij kreeg de kans haar kant van de gebeurtenissen te vertellen. Hierop trok beklaagde zijn bekentenissen in en beschuldigde het slachtoffer ervan zelf meisjes geëxploiteerd te hebben in haar thuisland. Hij werkte samen met haar als veiligheidsagent, waarvoor hij betaald werd. Hij had deze meisjes niet in de prostitutie gezet, dat had zij gedaan. Hij verzamelde ook enkele voor hem gunstige getuigenissen, o.a. van zijn schoonouders.

Er waren echter genoeg objectieve elementen in het dossier die het verhaal van het slachtoffer bevestigden...

Veroordeelde tekende strafrechterlijk beroep aan. De schadevergoeding van € 5000 door de rechtbank aan het slachtoffer vecht hij niet aan.

Het kind van het slachtoffer verblijft momenteel nog steeds op een veilige plaats in het thuisland. Wij hopen moeder en kind spoedig weer samen te brengen in België!

Zaken die niet tot een proces hebben geleid:

In 2005 werden 6 dossiers geseponneerd, 4 hiervan in Antwerpen, 1 in Brussel en 1 door het arbeidsauditoraat van Dendermonde. Dit gebeurde om verschillende redenen, o.a. wegens overschrijding van de redelijke termijn, daders niet te identificeren of onvoldoende bewijzen. 2 dossiers werden door de Raadkamer buitenvervolg gesteld.

Verblijfsdocumenten in het kader van de slachtofferregeling:

In toepassing van de omzendbrieven voor de procedure voor slachtoffers van mensenhandel kan Payoke verblijfsdocumenten aanvragen bij de cel mensenhandel van Dienst Vreemdelingenzaken.

Net zoals voorgaande jaren is er een uitstekende samenwerking geweest met deze dienst. Er kan steeds in samenspraak gezocht worden naar humane oplossingen in moeilijke dossiers.

In 2005 verkregen 14 van onze cliënten hun regularisatie.

REGULARISATIES	Aantal
Doorlopen van de procedure *	6
Stopprocedure **	6
Humanitaire redenen	2

* Definitieve uitspraak in hun rechtszaak + integratie

** Zaak geseponneerd, maar op het ogenblik van seponering waren de personen twee jaar in begeleiding bij Payoke + integratie

In 2006 zal de procedure voor slachtoffers van mensenhandel worden ingevoegd in de wet van 15 december 1980 om te voldoen aan een richtlijn van de Europese unie, m.b. richtlijn 2003/81/EG inzake de verblijfstitel die in ruil voor samenwerking met de bevoegde autoriteiten wordt afgegeven aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn van mensenhandel of hulp hebben gekregen bij illegale immigratie.

De richtlijn voorziet dat de Lidstaten, mits voldaan is aan bepaalde voorwaarden, een verblijfstitel moeten toekennen aan slachtoffers van mensenhandel afkomstig uit een niet EU-land die samenwerking verlenen aan de strijd tegen de mensenhandel. De lidstaten kunnen daarenboven beslissen om deze verblijfstitel toe te kennen aan personen die geholpen werden bij hun illegale immigratie.

De richtlijn is strenger dan de thans bestaande procedure, maar de richtlijn voorziet dat de Lidstaten een gunstigere bepaling mogen vaststellen of handhaven.

Het thans bestaande voorontwerp wijkt echter sterk af van de huidige bestaande procedure. Als men het ontwerp in de huidige vorm zou goedkeuren zou dit wel eens nadelig kunnen uitvallen voor de slachtoffers die men eigenlijk wil beschermen.

Zo zouden slachtoffers van mensensmokkel geen beroep meer kunnen doen op de procedure en is niet duidelijk of onderdanen van de Europese Unie een beroep kunnen doen op de procedure. Zo moeten de slachtoffers hun identiteit bewijzen, voordat zij aanspraak kunnen maken op een regularisatie, terwijl de meeste van hen zonder of met valse of vervalste documenten naar België komen of deze documenten werden afgenomen door hun exploitanten. En last but not least zou het slachtoffer enkel verblijfsdocumenten krijgen zolang hun aanwezigheid dienstig is voor het onderzoek, dit leidt tot een instrumentalisering van het slachtoffer. Het valt dus af te wachten wat hiervan de gevolgen zullen zijn.

Samenwerking met gerechtelijke actoren:

• Studiedag van het expertisenetwerk mensenhandel van Justitie op 19-12-2005, georganiseerd door het college van Procureurs-Generaal

Op deze studiedag werd een toelichting gegeven bij de wet van 10 augustus 2005 tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de versterking van de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel en tegen praktijken van huisjesmelkerij (B.S. 2 september 2005).

Op 10 augustus 2005 werd de nieuwe wet op de mensenhandel goedgekeurd. Ze werd op 2 september gepubliceerd in het Belgisch staatsblad.

Deze wet diende in eerste instantie om de Belgische wetgeving af te stemmen op Europese en internationale instrumenten inzake mensenhandel en mensensmokkel. Hierdoor introduceerde men naast het begrip mensenhandel het begrip mensensmokkel.

De strafbaarstelling mensenhandel werd verplaatst naar het strafwetboek waardoor deze ook van toepassing wordt op Belgen.

Het misdrijf mensenhandel (art. 433 quinquies Sw) legt niet langer de nadruk op het misbruik van het slachtoffer maar op de exploitatie ervan. Deze kan verschillende vormen aannemen: seksuele exploitatie, economische exploitatie, exploitatie van bedelarij, wegnemen van organen en het verplichten om misdrijven te plegen. Belangrijk hierbij is het feit dat de instemming van het slachtoffer geen invloed heeft op het bestaan van het misdrijf. Enkel bij het verplichten om misdrijven te plegen dient men aan te tonen dat men hiertoe gedwongen werd.

De modi operandi (dwang, misleiding, ...) maken geen constitutief element meer uit van het misdrijf, maar zijn verzwarende omstandigheden geworden. Dit is een pragmatische keuze geweest. In de rechtbank zag men immers dat de debatten veelal gingen over deze modus

operandi (vb. misbruik van de kwetsbaarheid van het slachtoffer). Dit leidde soms tot een vrijspraak omdat men dit bestanddeel ten gronde niet kon bewijzen.

Er worden zowel voor mensenhandel als mensensmokkel verzwarende omstandigheden voorzien:

- De hoedanigheid van de dader: een persoon die gezag heeft over het slachtoffer of misbruik maakt van het gezag of de faciliteiten die zijn/haar functie hem verlenen; of als de dader de hoedanigheid heeft van openbaar "officier" of ambtenaar en om de dader die drager of agent is van openbare macht en handelt in uitoefening van zijn bediening. Hiermee wordt duidelijk aangegeven dat het gedrag van dergelijke personen onaanvaardbaar wordt geacht.

- In relatie tot het slachtoffer: de minderjarigheid, het misbruik van de bijzonder kwetsbare positie waarin het slachtoffer verkeert, het direct of indirect gebruik van geweld, bedreigingen, enige vorm van dwang of listige kunstgrepen, de ernstige schade voor de gezondheid van het slachtoffer en het in gevaar brengen van het leven van het slachtoffer.

- Tenslotte de verzwarende omstandigheden in relatie tot de dader of de dadergroep: de gewoonte, de deelname aan vereniging en de deelname aan een criminele organisatie.

Bij het misdrijf mensensmokkel (art. 77bis t.e.m. 77 sexies van de wet van 15 december 1980) wordt de nadruk gelegd bij het direct of indirect verkrijgen van een vermogensvoordeel. Het gaat dus niet om de bestraffing van een hulpverlening bij een illegale binnenkomst tegen een financiële vergoeding die overeenkomt met vb. de kosten van de benzine die men gebruikt heeft tijdens de reis. Dit laatste is een "hulpverlening bij binnenkomst" (art.77 van de wet van 15 december 1980).

Voor mensensmokkel lopen de verzwarende omstandigheden en de poging, parallel met die van het misdrijf mensenhandel.

Tenslotte wordt het misdrijf huisjesmelkerij ingevoegd in het strafwetboek, waardoor deze ook van toepassing wordt op Belgen.

Gezien de wet nog maar van kracht is sinds september 2005 is het nog even afwachten hoe deze wet in de praktijk zal worden toegepast.

• COL 10/04 vergaderingen

In toepassing van de COL 10/04 werden wij uitgenodigd door het Parket Generaal van Antwerpen (16/11/05) en Brussel (25/11/05).

Deze COL 10 vergadering is een overlegvergadering in aanwezigheid van de verbindingsmagistraten en referentiemagistraten die belast zijn met de materie op het niveau van het Parket Generaal, Auditoraat Generaal, Parketten van de Procureur des Konings en de Auditoraten, de Federale politie nationale cel mensenhandel en slachtofferhulp.

De bedoeling van hier is de ontleding, studie en de evolutie van de fenomenen mensenhandel

en mensensmokkel in al zijn aspecten.

Deze vergaderingen bieden ons de mogelijkheid kennis te maken met de gerechtelijke actoren, gedachten uit te wisselen en eventuele nieuwe trends die wij opmerken op het terrein aan te kaarten.

Het spijtige is dat we echter niet meer in contact komen met de politiediensten die op het terrein dagdagelijks geconfronteerd worden met de problematiek. In de praktijk zien we dat we toch nog jaarlijks uitgenodigd worden door enkele parketten bij hun overlegvergaderingen in het kader van de COL 12/99, wat we ten zeerste appreciëren, want de verbindingsmagistraten zijn hiertoe niet meer verplicht. Op deze vergaderingen kunnen wij problemen betreffende concrete dossiers aankaarten.

Bij het opstarten van een begeleiding wordt onmiddellijk een individuele begeleider aangeduid. Deze begeleider organiseert via individuele gesprekken de psychosociale begeleiding van zijn cliënt.

Tijdens deze gesprekken heeft men ondermeer oog voor het verwerken van de opgelopen trauma's en tracht men vorm te geven aan het leven.

Verder worden cliënten vertrouwd gemaakt met de gangbare normen en waarden in onze maatschappij. Er wordt tevens aandacht geschonken aan sociale contacten, cultuur en sportieve bezigheden.

Samen met de cliënt wordt er een toekomstproject op maat uitgetekend. Om dit project uit te bouwen kunnen de cliënten natuurlijk rekenen op de administratieve ondersteuning van hun begeleider o.a. het inschrijven bij het bevoegde OCMW, mutualiteit, opleidingen en vormingen, huisvestingsmaatschappij enz...

Doorheen deze psychosociale begeleiding staat één doelstelling centraal: "de zelfredzaamheid van onze cliënten bevorderen."

In wat volgt nemen we u mee op reis in het leven van onze cliënten. Van opvang naar een eigen woonst, via vorming naar werk.

4.1 OCMW

Een menswaardig leven is niet mogelijk zonder een minimum aan middelen. Zonder een basisinkomen geraak je niet aan een woonst, aan gezondheidszorg, aan recht,...

Wanneer het OCMW onze cliënten financiële steun verleent, dan is dat geen liefdadigheid. Het dient gezien te worden als een tijdelijk hulpmiddel, een tussenstap naar financiële onafhankelijkheid.

Iedereen heeft nood aan een basisinkomen om aan de meest fundamentele noden tegemoet te komen. Het OCMW verschaft dit basisinkomen aan diegenen die het zelf niet kunnen verkrijgen, dikwijls aangevuld met bijkomende uitkeringen. Er zijn twee categorieën te onderscheiden:

Een eerste categorie is het leefloon: een bij wet vastgelegd minimum inkomen. Een tweede is de andere financiële bijstand: OCMW Antwerpen kent verschillende vormen van aanvullende bijstand.

4.1.1 Leefloon

Het leefloon is een sociale uitkering die een minimum inkomen waarborgt. Het recht hierop is volledig wettelijk geregeld. Je moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- je moet Belg zijn, onderdaan van sommige EEG-lidstaten, staatsloze, erkende vluchteling of **vreemdeling, ingeschreven in het bevolkingsregister***
- je moet in België verblijven en
- je moet ofwel meerderjarig zijn, ofwel kinderen ten laste hebben, ofwel ontvoogd zijn door huwelijk, of zwanger zijn

* Slachtoffers mensenhandel die nog geen BIVR (Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister – tijdelijk verblijf van 6 maanden) hebben, voldoen niet aan deze voorwaarden, maar krijgen wel een equivalent van het leefloon. Het gaat hier om een financiële maatschappelijke steun, levensminimum genoemd. Onze cliënten kunnen op deze steunvorm rekenen vanaf de eerste dag dat ze in begeleiding worden genomen door Payoke.

Op 1 augustus 2005 werden de bedragen van de leeflonen aangepast. Het bedrag dat onze cliënten per maand kunnen krijgen bedraagt:

als je samenwoont met één of meerdere personen: € 417,07

als je alleenstaande bent: € 625,60

als je uitsluitend samenwoont met een gezin ten laste en er tenminste één ongehuwd minderjarig kind aanwezig is: € 834,14

4.1.2 Andere financiële bijstand

OCMW Antwerpen kent een uitgebreid pakket van soms sterk uiteenlopende vormen van financiële bijstand waarin behalve het leefloon bijvoorbeeld ook uitgaven voor geneeskundige bijstand, voor mutualiteitsbijdragen en voor verblijfkosten in onthaaltehuizen vervat zitten.

Toelagen

Installatiepremie: een premie die wordt toegekend aan een slachtoffer mensenhandel wanneer hij/zij een erkend vluchthuis verlaat, wanneer hij/zij voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van het leefloon. De premie bedraagt € 834,14. Met deze premie kan een cliënt zich de basisbehoeften voor zijn woonst (o.a. bed, tafel, borden,..) aanschaffen.

Uitgaven

Uitgave uitzonderlijke financiële bijstand (UFB): in uitzonderlijke situaties kan een cliënt extra bijstand vragen. Bij achterafbetaling van het leefloon geeft het OCMW een uitzonderlijke financiële bijstand in leen als voorschot. Wanneer onze cliënten zelfstandig gaan wonen kunnen ze beroep doen op een dergelijk voorschot.

Medisch

Cliënten die nog niet in het bezit zijn van een BIVR kunnen zich niet inschrijven in de mutualiteit. Om hier aan tegemoet te komen levert het OCMW een attest van medische waarborg

af. Met dit attest kunnen cliënten naar de dokter, tandarts,.. en worden de kosten door het OCMW gedragen.

Sociaal abonnement De Lijn

Van zodra cliënten drie maanden in begeleiding zijn bij het OCMW kunnen zij een attest voor een sociaal abonnement van De Lijn verkrijgen. Zij betalen voor een jaarabonnement voor bus- en tramgebruik € 25.

4.1.3 Opleidingen

Verschiedende opleidingen bieden aan laaggeschoolde, langdurig werkloze technische vaardigheden aan, gekoppeld aan maatschappelijke en persoonlijke vorming. In het opleidingspakket zijn stageperiodes en studiebezoeken voorzien zodat de cursisten ook op de werkvloer ervaring opdoen. Naar het einde van de opleiding toe wordt ook sollicitatietraining aangeboden. De programma's worden bijgestuurd en aangepast aan de doelgroep.

Via een gevarieerd vormingsaanbod probeert het OCMW cliënten klaar te stomen voor een voortgezette beroepsopleiding en/of een tewerkstelling.

Sylvie (22j) volgde via het OCMW de cursus "Mijn gedacht". Deze richt zich tot jonge volwassenen (18-30j) die leven van een vervangingsinkomen en die iets aan hun situatie willen veranderen. Deze vooropleiding wil de cursisten helpen bij het ontwikkelen van een zelfstandige manier van leven binnen de samenleving. Ze leren de mogelijkheden van de maatschappij (én van zichzelf) beter kennen en gebruiken. Hierdoor worden hun slaagkansen bij een beroepsopleiding of een effectieve tewerkstelling groter.

Na deze vorming was het voor Sylvie mogelijk om verder aan te sluiten bij een opleiding tot poetsvrouw, waarna zij tewerkgesteld werd via een artikel 60\$7.

Sylvie: " Door het volgen van de cursus heb ik een beter zicht gekregen op mijn verwachtingen rond werk. Ik heb verschillende bedrijven en soorten tewerkstellingen kunnen bezichtigen. We hebben in de cursus ook gewerkt rond onze sterke kanten en werkpunten. Ik weet nu beter wat ik wil en hoe ik dat kan bereiken."

4.1.4 Werkervaring

Het OCMW kan zelf mensen tewerkstellen binnen de eigen diensten of in een organisatie waarmee ze samenwerkt. Dit gebeurt in het kader van art.60 §7 (de zogenaamde sociale tewerkstelling) waardoor de sociale verzekerbaarheid in orde wordt gebracht. Gelijktijdig doen de cliënten natuurlijk ook werkervaring op en leren zij (opnieuw) arbeidsattitudes aan. In het hoofdstuk tewerkstelling komen we hierop terug.

4.1.5 Arbeidsbemiddeling

Het juist op elkaar afstemmen van de mogelijkheden van de werkzoekende OCMW-cliënt en de eisen van de potentiële werkgever is cruciaal. Het is een zeer belangrijke component in de toeleiding naar een langdurige tewerkstelling.

Arbeidsconsulenten contacteren bedrijven en proberen de vacatures daar te laten opvullen door de cliënten. Ze verzamelen en verspreiden dagelijks gepaste vacatures naar collega's van deelwerkingen en de maatschappelijk werkers in de sociale centra.

4.1.6 De socio-professionele vrijstelling (SPI)

Personen die deeltijds werken of onregelmatige prestaties verrichten (bijv. interim) kunnen een (bruto) inkomen hebben dat gelijk is aan of iets hoger dan het leefloon. Als er geen rekening gehouden wordt met het SPI vervalt het recht op steun hoewel het netto inkomen lager ligt dan het bedrag van het leefloon. Op deze manier wordt de cliënt die wil werken bestraft, terwijl het de bedoeling van de overheid is om werken te belonen.

In de maanden dat het loon onder het toegestane maximum blijft, betaalt het O.C.M.W. een supplementaire steun van maximum € 200,19.

4.1.7 Waarborgen

Huurwaarborg: Er bestaan vanuit het OCMW verschillende regelingen voor het tussenkomen bij het betalen van de huurwaarborg. Voor cliënten van Payoke vzw is deze huurwaarborg echter niet mogelijk vanwege hun precair verblijfsstatuut.

Dit gegeven brengt ons meteen tot één van de grootste pijnpunten waar wij in onze hulpverlening mee geconfronteerd worden: huisvesting.

4.2 WONEN

De crisis van de huisvesting als onderdeel van een ruimere sociaal-economische crisis wordt tijdens de laatste decennia echt duidelijk. Diverse delen van de woonmarkt worden om meerdere redenen ontoegankelijk voor velen, in het bijzonder voor de zwakste bevolkingsgroepen.

De Vlaamse woonmarkt is een krappe markt met een deels oude woningvoorraad en een belangrijk aandeel kwalitatief minderwaardige woningen. Door de prijsstijgingen die niet in verhouding staan tot de stijging van de inkomens, ontstaat er een steeds groeiende kloof tussen wat men kan betalen en wat het kost om te wonen. De recente huurprijescalatie drijft het aandeel van de huurkosten in het totale inkomen ongenadig de hoogte in. Van deze escalatie zijn vooral lagere inkomensgroepen het slachtoffer omdat zij verplicht zijn te huren. Ze huren omdat ze over een te laag inkomen beschikken om zelf een woning te kopen of te bouwen. De

spanning tussen vraag en aanbod leidt tot een verhevigde concurrentie op de woningmarkt. Een concurrentie waardoor de zwakkeren verdrongen worden naar de residuele particuliere huurmarkt met zijn kwalitatief minderwaardige woningen in een onaangename woonomgeving.

Eén van de opdrachten van het psycho-sociaal team is het helpen zoeken naar een geschikte woonplaats voor de cliënten. Na een residentiële opvang, met een gemiddelde duur van drie maanden, is het zelfstandig wonen een volgende stap in het begeleidingsprogramma. Het vinden van een betaalbare, hygiënische en comfortabele eigen stek loopt niet altijd van een leien dakje....

Na een periode van rust in het opvanghuis kan de zoektocht naar een eigen woning beginnen. We laten de cliënten volledig vrij in het kiezen welke stad of gemeente hun voorkeur geniet om zich te vestigen.

"Yes, it was difficult. Because I live in Sint-Niklaas in a shelterhouse and my wish was to come back to Antwerp. My assistant was helping me. We search on the internet. Sint-Niklaas was nice, but the problem was I don't know anybody in Sint-Niklaas. And if I have an appointment in the future with Payoke it would be difficult to come. Sint-Niklaas was to far. I don't have the money to pay each time a train ticket."

Eenzijds wordt er van de cliënt verwacht dat hij/zij zelf op zoek gaat. Met de verzamelde gegevens wordt de huisbaas gecontacteerd vanuit Payoke. De huurprijs, energiekosten, waarborg, meubilair zijn essentiële zaken die besproken worden in een eerste contactname.

Anderzijds beschikt Payoke over eigen gegevens. Zo verspreidt De Woonunie vzw elke week een lijst met vrijstaande appartementen en studio's. Ook immobiliën-websites worden regelmatig geraadpleegd. Daarnaast heeft Payoke doorheen de jaren contacten opgebouwd met huisbazen waardoor een wederzijdse samenwerking is gegroeid.

"I was searching for a cheap apartment, but I have a daughter. So I preferred to have two bedrooms, but that costs too much (€ 500 à € 600). I would give € 400 for everything included, but it was difficult. Finally I found something for € 425."

"One landlord asked me to give him the guarantee in cash. An another one wanted a paper guarantee."

"The first month was hard to live. I don't have food, money, furniture, ... It was difficult to survive. The shelter house in Sint-Niklaas gave me € 40, that was my guarantee from the first two weeks that I stayed there. A friend gave me € 80. I borrowed a mattress from Payoke. I gave the mattress to my child and I slept on the floor. I was sick after a week. Fortunately I received from my ocmw assistant after two weeks installation money. It was around the € 817."

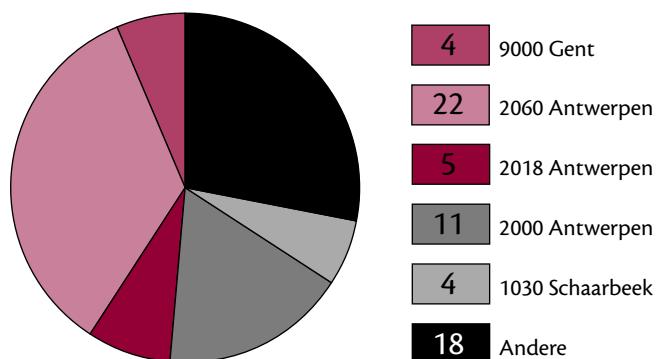
De eerste maand is voor de cliënten het moeilijkst. Het OCMW dient immers opnieuw een beslissing te nemen of het bijstand zal verlenen aan de cliënt. Het gevolg hiervan is dat onze

cliënten enkele weken zonder geld moeten rondkomen. De huisbaas van zijn kant wil bij het afsluiten van het huurcontract de garantie dat alles betaald zal worden. Vaak al wordt dit opgevangen door het ocmw met de toekenning van een uitzonderlijke financiële bijdrage, een lening die in de tijdsspanne van één jaar moet worden terugbetaald. Met dit bedrag kan de eerste maand huur dan betaald worden.

De installatiepremie is een tweede hulpmiddel voor de cliënten. Met dit bedrag kunnen ze zelf de basisbenodigdheden inzake meubilair en kookgerief aankopen. Deze premie is eenmalig en bedraagt 817 euro.

In de praktijk zien we dat het merendeel van de cliënten genoodzaakt is om uit te wijken naar de minder goeude buurten van de grootsteden. De reden hiervan is terug te brengen tot het feit dat de meeste huisbazen wantrouwig zijn ten overstaan van OCMW-cliënteel, buitenlanders en het feit dat de waarborgsom niet meteen neergeteld kan worden. Daar ons cliënteel behoort tot deze drie categorieën, wordt er vaak ingeboet aan kwaliteit.

Hieronder vindt u de grafiek die de spreiding weergeeft van de woonplaats van de cliënten (ambulante) in het voorbije jaar.

4.3 VORMING

Sinds 1 april 2004 is in Vlaanderen het inburgeringsdecreet van kracht. Afhankelijk van het statuut en de scholingsgraad van de nieuwkomer volgt deze een aangepast inburgeringstraject.

De cliënten van Payoke vallen onder de verplichte inburgering van zodra ze een bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister - witte kaart geldig voor 6 maanden - bekomen. Het merendeel is in het bezit van dit document na een periode van zes maanden.

Het inburgeringstraject omvat een cursus maatschappelijke oriëntatie, een cursus Nederlands voor Anderstaligen (NT2) en een loopbaanoriëntatie.

De samenwerking tussen de verschillende partners (het onthaalbureau, het Huis van het Nederlands en de VDAB) is zeer nauw en verloopt goed.

4.3.1 De cursus maatschappelijke oriëntatie

De onthaalbureaus zijn verantwoordelijk voor het geven van de cursus maatschappelijke oriëntatie. In Antwerpen is dit het Stedelijk Onthaalbureau voor Nieuwkomers PINA (Project Integratie Nieuwkomers Antwerpen).

De cursus maatschappelijke oriëntatie omvat 60 uren en wordt indien mogelijk gegeven in de contactaal van de nieuwkomer. De cursus tracht een beeld te geven over het functioneren van de Belgische samenleving. De volgende onderwerpen worden er behandeld: transport, sociale dienstverlening, migratie, werk, school, gezondheidsvoorzieningen, huisvesting, vrijetijdsbesteding, gewoontes enz...

Een vrijstelling op deze cursus kan verkregen worden door de graad van onderwijs die de nieuwkomer genoot in zijn thuisland en/of na advies van de trajectbegeleider die na het stellen van een aantal vragen, oordeelt dat de cliënt zijn weg reeds voldoende kent in de Belgische samenleving.

Van de 81 cliënten die op 31/12/2005 bij Payoke in begeleiding waren, volgden 18 personen in 2005 de cursus maatschappelijke oriëntatie bij PINA.

4.3.2 De cursus Nederlands voor Anderstaligen (NT2)

De huizen van het Nederlands staan in voor de organisatie en coördinatie van de intake, testing en doorverwijzing van kandidaat-cursisten NT2 enerzijds en de afstemming van het aanbod anderzijds.

Het aanbod van Nederlandse taallessen voor Anderstaligen is heel divers. Er bestaat een apart aanbod voor laaggeschoolden en voor hooggeschoolden. Er zijn intensieve en minder intensieve cursussen en opleidingen die 's avonds of overdag plaatsvinden.

Op basis van de uitslag van de Cognitieve Vaardighedentest Volwassenen (COVAAR-test) tracht het Huis van het Nederlands de nieuwkomer naar het meest geschikte traject door te verwijzen, met name naar een centrum voor basiseducatie, een centrum voor volwassenenonderwijs of naar een universiteit.

Centra voor Basiseducatie (CBE): Deze centra geven Nederlandse les aan volwassenen die in hun thuisland minder dan 10 jaar onderwijs genoten. In Antwerpen worden deze lessen voornamelijk georganiseerd door Open School en PAM (Project Alfabetisering Migrantenvrouwen). In 2005 werden 18 cliënten doorverwezen.

Centra voor Volwassenen Onderwijs (CVO): Deze centra verschaffen Nederlandse les voor zij die 10 jaar of meer onderwijs genoten in hun thuisland. In Antwerpen worden deze taalcursussen gegeven door LBC en Sité. In 2005 werden 25 cliënten doorverwezen.

De Universiteit Antwerpen (UA): De universiteit biedt intensieve cursussen Nederlands aan

voor hooggeschoolde Anderstaligen.

VDAB: de VDAB verzorgt beroepsgerichte taallessen voor mensen die reeds een basiskennis Nederlands hebben.

Vitamine W, Steunpunt tewerkstelling en het project beroepsgerichte vorming: Dit zijn particuliere tewerkstellingsinitiatieven die een beroepsopleiding combineren met Nederlandse lessen. In 2005 volgde 1 cliënt vorming bij Vitamine W.

4.3.3 Loopbaanoriëntatie

De trajectbegeleider van het onthaalbureau brengt de nieuwkomer in contact met een consultant van de VDAB inburgering. Men begeleidt de nieuwkomer in zijn/haar keuze om verder te gaan in een traject richting werk, opleiding, studie of zelfstandig ondernemerschap.

Waar we in het jaarverslag 2004 moesten schrijven dat de doorverwijzing naar de bovenstaande opleidingscentra allesbehalve vlot verliep (veelal te wijten aan de ellenlange wachtlijsten), zien we in 2005 een totale ommekeer op dit vlak. Er worden twee inschrijvingsmomenten per jaar voorzien, met name in september en januari, en de doorverwijzing verloopt bijzonder snel.

4.3.4 Vrijwilligersprojecten

Daar onze cliënten pas in aanmerking komen voor het inburgeringstraject zodra ze worden ingeschreven in het vreemdelingenregister doet Payoke nog steeds beroep op verscheidene laagdrempelige projecten die eveneens lessen Nederlands organiseren.

Elcker-Ik Centrum

In dit centrum worden lessen Nederlands georganiseerd door enkele gedreven vrijwilligers. Daar er geen vast instapmoment voorzien is, kan Payoke stevast beroep doen op hun kunsten. In 2005 volgden 28 cliënten hier Nederlandse les.

IVCA (Intercultureel VrouwenCentrum Antwerpen)

In dit centrum worden er cursussen Nederlands gegeven, waarin ook veel informatie over de Belgische samenleving gegeven wordt. De voorbije jaren werden verschillende cursussen georganiseerd, waarin technische vaardigheden gecombineerd werden met de ontwikkeling van sleutelvaardigheden, zoals samenwerken, communicatie, organisatie, planning. Door kinderopvang te voorzien, krijgen ook moeders met jonge kinderen de gelegenheid om deel te nemen aan de lessen. In 2005 volgden 4 cliënten hier Nederlandse les.

Vrouwenwerking Protestants Sociaal Centrum (PSC)

Deze geven eveneens Nederlandse taallessen in vijf kleine groepen, twee analfabete groepen, twee gealfabetiseerde groepen en één groep voor gevorderden. Eén van de voordelen in het

PSC is dat er babysit wordt voorzien voor kinderen tot 2,5 jaar. De leerkrachten hier zijn eveneens vrijwilligers. In 2005 werd één client doorverwezen.

“Alles begon in Asmodee. Een center dat heeft me heel veel geholpen na een tristig verhaal. Natuurlijk in de programma, de school was inbegrepen. Dus onze sociaal assistenten hebben ons in de “Elcker Ik” school ingeschreven.

Dan elke twe dagen per week had ik Nederlandse les. Het was moeilijk maar niet onmogelijk. Zo, beetje bij beetje begon ik de taal leren. Ik ging verder naar “Elcker Ik” tot heb ik een studio gevonden.

Dan weer samen met onze sociaal assistenten van Asmodee – Payoke waren we naar “Het huis van het Nederlands”, een organisatie dat helpt de mensen met hun leven verder gaan hier in België.

Dus moest ik een Nederlandse test doen voor een ander en beter school te volgerden. En ik heb geslaagd. Ik heb in mijn studio verhuisd en sinds, ga ik naar LBC, de nieuwe school. Hopelijk mijn Nederlands is beter.

Wonen in België het Nederlands is het belangrijkste ding. Overal en voor alles, de taal is noodzakelijk. Nu, omdat heb ik een beetje Nederlands geleerd kan ik een opleiding doen voor polyvalent verzorgende. Na deze cursus ga ik een job hebben.

Gelukkig, hé?”

4.4 TEWERKSTELLING

De sociale sector wordt vaak geconfronteerd met de sociale achteruitgang van bepaalde kansengroepen. Mensen met een zwakke arbeidspositie - zoals langdurig werklozen, leeflooncliënten, allochtonen, oudere werkzoekenden, personen met een handicap, ... - hebben het dikwijls moeilijk om werk te vinden en zo hun spiraal van afhankelijkheid en armoede te doorbreken. Ook de overheid is niet blind voor deze problematiek.

Al jaren probeert zij door het ontwikkelen van een brede waaier tewerkstellingsmaatregelen werkgevers te stimuleren om bij aanwervingen meer te kiezen voor specifieke kansengroepen. Door het verwerven van een job verkrijgen mensen uit die kansengroepen namelijk veel meer dan alleen een inkomen en sociale zekerheidsrechten. Werk zorgt ook voor een zekere maatschappelijke erkenning en positie, voor sociale contacten en bovenal nieuwe kansen.

In wat volgt vindt u exemplarisch drie voorbeelden van cliënten van Payoke die tewerkgesteld werden via een sociale tewerkstellingsmaatregel. Deze tekst heeft niet de bedoeling een compleet overzicht te verschaffen van alle maatregelen, doch wil een greep uit het hele gamma toelichten.

4.4.1 Dienstencheques

Rita woont in Antwerpen en werkt sinds februari deeltijds als poetshulp. Ze doet dit niet zelfstandig of in het grijs, maar helemaal “wit” als werknemer van Interim Nonim.A. De klanten waar ze gaat schoonmaken, gewoonlijk één per dag, betalen haar met dienstencheques. Zelf krijgt ze een uurloon uitbetaald, dat een stuk hoger ligt dan wat de huisgezinnen betalen. Ze

is ook in orde met de verzekering, draagt bij aan de sociale zekerheid en krijgt vakantiegeld en een kilometervergoeding.

“Het is een fantastisch systeem”, zegt Rita. “Ik zie alleen nog maar lachende gezichten. Als de mensen ’s avonds vermoeid thuiskomen van hun werk, zijn ze blij dat hun huis schoon is en de was gestreken. Ze hoeven niet meer gestrest te zijn omdat er thuis nog een pak werk ligt te wachten.”

Jan H. (44) en Karine V. (40), tweeverdieners uit Antwerpen, zijn ook tevreden met hun poets-hulp. Ze hebben er lang op moeten wachten, maar nu hebben ze tenminste iemand die volledig legaal werkt én het kost hen niet eens zoveel geld.

Jan H.: “Wij betalen 6,7 euro voor een cheque, die ons na de belastingen net geen 5 euro kost. Dat is flink onder de prijs van een zwartwerker. Dit is zowel voor Rita als voor ons een winsituatie!”

De overheid steekt per cheque 14,80 euro toe. *“Er zijn er al zo’n 12 miljoen verkocht, waarvan er 6,5 miljoen in werk zijn omgezet. De rest ligt bij mensen thuis die op wachtlijsten staan”, zegt de Vlaamse minister van Werk, Frank Vandenbroucke. “15.000 mensen werden op deze manier al aan een baan geholpen. Allemaal mensen die nu legaal werken, geen uitkering meer ontvangen en bijdragen tot de sociale zekerheid.”*

De prijs voor de gebruikers is relatief laag, en dat is bewust zo. Men wil het zwartwerk kapot concurreren.

Is het al bij al geen lastig werk, zo in je eentje telkens bij andere mensen thuis? Rita antwoordt: *“Ik vind het net zo plezierig omdat het zo afwisselend is!”*

4.4.2 Artikel 60§7

“Ik ben M. (25J) kom uit Roemenië. Ik blijf met Payoke al 3 jaar. Dan Payoke heeft me voor OCMW helpen en met documenten. Ik heb OCMW nu twee jaar. Ik ben naar PINA (Project Integratie Nieuwkomers Antwerpen) geweest. Daarna LBC.

W. mijn assistente van OCMW, zegt dat ik gesprek moet doen met M. (arbeidsconsulent van het OCMW). Ze vroeg wat wil ik doen, Direct werken! Niet meer thuis blijven!

Van de 15 was ik de beste! En nu ben ik werken in school in Antwerpen. Nu ik heb beetje meer geld en niet blijven thuis. Goeie collega's, goed personeel. Dank u OCMW, Werk en Payoke!!!”

Het OCMW begeleidt cliënten bij het vinden van een gepaste tewerkstelling of opleiding. De middelen die hiervoor worden ingezet zijn arbeidstrajectbegeleiding, tewerkstelling in het kader van artikel 60§7 en bepaalde projecten zoals het TOK-project, de interimmarkt, invoegin-terim...

De arbeidstrajectbegeleidster van het OCMW kijkt samen met mensen die op zoek zijn naar werk of die een opleiding willen volgen, de verschillende mogelijkheden. Om een aantal onder hen ervaring te laten opdoen, worden ze tewerkgesteld in allerhande projecten, zoals een ar-

tikel 60§7-tewerkstelling. Er worden werkhoudingen aangeleerd en er wordt vorming voorzien voor tekortkomingen. Deze vorming is aangepast aan de vraag en de behoefte van de individuele persoon en kan gaan van poetstechnieken tot sollicitatietraining.

Om cliënten werkervaring te laten opdoen en/of in orde te brengen met de sociale zekerheid kan het OCMW hen voor een bepaalde periode tewerkstellen. De artikel-60'ers worden tewerkgesteld op verschillende locaties: de groendienst, administratie, ...

Door tewerkstelling aan te bieden in het kader van artikel 60§7 treedt het OCMW op als werkgever om hun klanten het vereiste aantal werkdagen te laten presteren om recht te hebben op een sociale uitkering.

Deze vorm van tewerkstelling kan een hulpverleningsproces op gang brengen waarin verschillende aspecten en fasen te onderscheiden zijn. Hiertoe behoren o.a. het motiveren tot werken na lange perioden van inactiviteit, het leren organiseren zodat bijvoorbeeld kinderopvang geregeld wordt en een nieuw levensritme wordt aangeleerd. De ervaring zinvolle en loonvormende arbeid te verrichten en zich gewaardeerd te voelen, verhoogt het zelfbeeld en helpt onze cliënt zich beter te handhaven in de samenleving.

Tijdens de sociale tewerkstelling wordt begeleiding op de werkvloer voorzien door gespecialiseerde maatschappelijk werkers. Deze individuele begeleiding helpt de cliënten de periode van sociale tewerkstelling uit te doen en biedt hen tevens de noodzakelijke ondersteuning.

4.4.3 Individuele beroepsopleiding (IBO)

“Toen ik bij Payoke kwam, ben ik eerst lessen Nederlands gaan volgen. Een vriendin van me werkte als schoonheidsspecialiste. Ik ben gaan praten met de VDAB voor wat ik moest doen om dit ook te kunnen doen. Na een beetje zoeken, kon ik beginnen bij Wauwnails nv. via IBO. Een half jaar later werd ik er vast aangenomen. Een tijdje geleden volgde ik een cursus bedrijfsbeheer en ondertussen heb ik mijn eigen manicurezaak.”

IBO is strikt genomen een opleidingsmaatregel en geen tewerkstellingsmaatregel. De werkgever verbindt zich ertoe de werknemer na de opleiding aan te werven met een contract van onbepaalde duur. De opleiding duurt normalerwijze 4 tot 26 weken.

Toekomstige werknemers worden door de onderneming op de werkplek opgeleid voor het beroep waarin hij na de opleiding zal tewerkgesteld worden binnen de onderneming. Deze maatregel is enkel mogelijk wanneer voor dit beroep geen arbeidskrachten beschikbaar zijn en wanneer de opleiding in de beroepsopleidingscentra van de VDAB niet bestaat, of wanneer de wachttijd voor deze opleiding uitzonderlijk lang is. De onderneming die de opleiding verstrekt, moet de cursist onmiddellijk aanwerven voor onbepaalde duur in het aangeleerde beroep, zodra zijn opleiding beëindigd is. De duur van de arbeidsovereenkomst moet ten minste gelijk zijn aan deze van de opleidingsperiode.

Wat zijn de voordelen? De kandidaat krijgt een opleiding op maat van het bedrijf. De werk-

gever ontvangt een begeleidingspremie voor laaggeschoolde kandidaten. Hij betaalt een deel van de verplaatsingskosten en de verzekering van de kandidaat tegen ongevallen.

De kandidaat ontvangt een maandelijkse productiviteitspremie van de VDAB, berekend op grond van het normale salaris van de functie en de eventuele inkomsten van de werkzoekende. De VDAB factureert aan de onderneming een deel van deze premie. De werkzoekende die niet beschikt over een vervangingsinkomen ontvangt een compensatievergoeding van de VDAB. De kandidaat behoudt zijn statuut en zijn uitkeringen gedurende deze vorming.

Overzicht van cliënten in tewerkstelling

4.4.4 Situatie 2005

Van de 81 cliënten die in december 2005 nog in begeleiding waren, werkten er 34 personen. Van deze 34 waren er 11 tewerkgesteld via een sociale tewerkstellingsmaatregel.

	In begeleiding op 31 dec. 2005	Geregulariseerd in 2005
Art. 60§7	4	1
Dienstencheques	3	1
IBO	3	0
Gesco	0	1
Gesco Wepplus	1	0
Startbaanovereenkomst	0	1
Activa	0	0
RSZ voor jonge werknemers	0	0
Art. 61	0	0
SPI vrijstelling OCMW	0	0
Wep Plus	0	0
Normale arbeidsovereenkomst	23	7
Totaal	34/81	11/15

Na een grondige intake door de medewerkers van Payoke worden de vrouwelijke cliënten opgevangen in Asmodee. Asmodee is een deelwerking van CAW De Terp en is gespecialiseerd in de residentiële opvang voor vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel.

Wanneer het onthaalhuis Asmodee volzet is, wordt er regelmatig samengewerkt met andere opvanghuizen. Voor de opvang van moeders met kinderen is het tevens meer aangewezen, omwille van de specificiteit, deze onder te brengen in andere opvangstructuren, o.a. Welzijnzorg te Boechout, Zijhuis te Antwerpen of Doorganghuis te St. Niklaas.

Voor de opvang van mannelijke slachtoffers kunnen wij ondermeer beroep doen op de Pasant en het Werk der daklozen te Antwerpen.

Minderjarige slachtoffers worden ondergebracht in 't Huis te Aalst of in Anderlecht bij Minor Ndako.

Voor al de cliënten, die elders opgevangen worden, verzorgt Payoke de juridische en administratieve ondersteuning. De psychosociale begeleiding wordt opgenomen door het Payoketeam in samenwerking met het betrokken opvanghuis.

Hoewel Payoke en Asmodee twee afzonderlijke organisaties zijn, is er een exclusieve samenwerking tussen beiden. Dit wil zeggen dat enkel Payoke kan instaan voor de doorverwijzing van cliënten naar het opvanghuis. Bovendien is er een nauwe samenwerking tussen de medewerkers uit beide organisaties, wat immers noodzakelijk is voor een optimale begeleiding van onze cliënten.

Asmodee biedt opvang voor 10 bewoners (+2 crisisbedden) en bevindt zich op een discreet adres. Alle contacten met derden (bijvoorbeeld politie, ocmw, school, ...) gebeuren dan ook via Payoke.

De belangrijkste doelstellingen binnen Asmodee zijn:

- Veiligheid bieden.
- Vertrouwd raken met normen en waarden die in onze maatschappij gangbaar zijn.
- Ondersteuning bij het verwerken van traumatische ervaringen. Aanbieden van individueel begeleidingspakket met aandacht voor sociale vaardigheden.

Wat bracht 2005?

In 2005 hebben we vooral een aantal nieuwe initiatieven uit 2004 versterkt. De wekelijkse groepsactiviteiten zijn een succes en zorgen voor tal van ontspannende momenten met medewerkers en cliënten. We zijn bijvoorbeeld gaan bowlen en schaatsen met de hele groep, wat voor velen van onze bewoners de eerste keer was. Er werden ook een aantal creatieve

knutselnamiddagen georganiseerd, o.a. het decoreren van bloempotjes, sieraden maken en een kook- of baknamiddag.

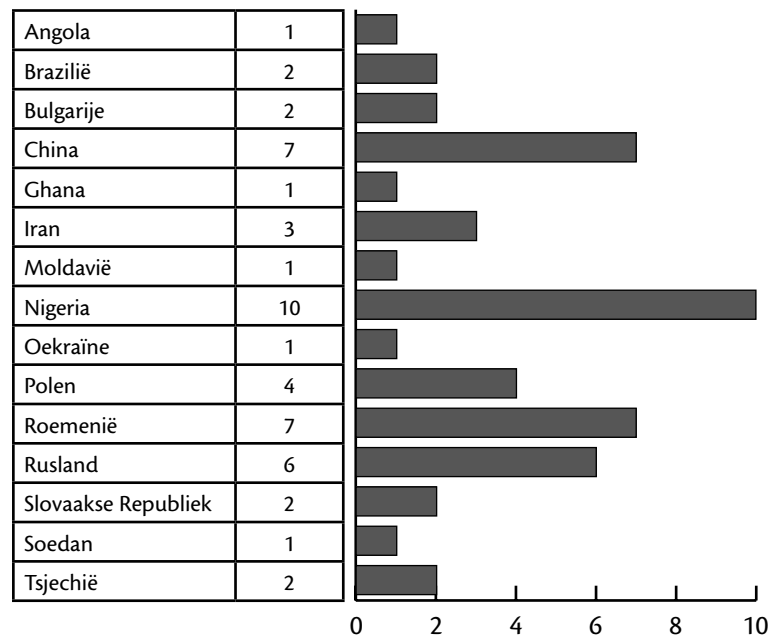
In 2004 zijn we gestart met het houden van een bewonersvergadering. Deze gewoonte hebben we in 2005 verdergezet en is gegroeid tot een belangrijk moment in de weekplanning van de vrouwen. Met deze bijeenkomsten willen we de praktische organisatie van het opvanghuis verbeteren en de bewoners zelf de kans geven om het woord te nemen en het samenleven in groep te bespreken.

Sinds 2005 zijn we ook gestart met het organiseren van een wekelijks studiemoment. Vanaf het ogenblik dat een cliënte opgenomen wordt in het opvanghuis, start zij met Nederlandse les in Elcker-ik. Deze lessen gaan twee voormiddagen per week door. Als aanvulling op deze lessen krijgen alle cliënten op woensdagnamiddag een extra studiemoment. Dat wordt gegeven door twee vrijwilligers, samen met één van onze medewerkers. Dit studiemoment is opgesplitst in twee delen. Tijdens het eerste deel kunnen ze vragen stellen over het Nederlands, hebben ze tijd om hun huiswerk te maken of hun oefeningen te laten nakijken. Tijdens het tweede deel wordt er altijd een extra les Nederlands gegeven. We merken dat deze namiddag voor onze bewoners van groot belang is. Ze voelen zich gesteund bij het aanleren van Nederlands, ze krijgen tijd om te studeren en tegelijkertijd wordt er op een aangename manier nog nieuwe kennis overgedragen.

Enkele cijfers

In 2005 werden in Asmodee 50 vrouwelijke cliënten opgevangen. Deze 50 cliënten zorgen voor een totale besettingsgraad van 89%. Uit deze cijfers blijkt dat gespecialiseerde opvang voor slachtoffers mensenhandel zeker een noodzaak is. Gemiddeld verbleef een cliënte 65 dagen in ons opvanghuis.

In onderstaande tabel krijg je een overzicht van de residenten per nationaliteit:

Wat zal 2006 brengen?

Vanaf januari krijgen we vanuit CAW De Terp extra ondersteuning. Liesbeth Van Mol zal ons team versterken en zorgen voor de coördinatie, ervan. Deze ondersteuning zal ervoor zorgen dat zowel de samenwerking tussen CAW De Terp als Payoke geoptimaliseerd kan worden en dit zal natuurlijk ook positieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van ons werk in het opvanghuis.

De laatste jaren merken we meer en meer dat ons opvanghuis niet meer voldoet aan de noden en behoeften van onze cliënten. Er is te weinig ruimte, waardoor de cliënten niet over de nodige privacy kunnen beschikken, alhoewel zij daar vaak behoefte aan hebben. De sanitaire voorzieningen zijn verouderd en het zal een grote financiële kost zijn om deze te vernieuwen. Gelukkig heeft CAW De Terp hier veel begrip voor en zijn ze op zoek naar een betere locatie. In 2006 willen we dat onze cliënten zich ook op sportief vlak kunnen ontplooien. De eerste contacten zijn reeds gelegd om, onder begeleiding van een sportmonitor, elke veertien dagen te gaan sporten. Hierbij hopen we dat onze cliënten kunnen werken aan “een gezonde geest, in een gezond lichaam”.

6 INFORMATIE - EN SENSIBILISERINGS - OPDRACHT

In dit hoofdstuk vindt u de activiteiten van Mevr. Sörensen, voorzitter van de vzw, en medewerkers ten behoeve van de preventie van en de voorlichting over mensenhandel, maar ook de nationale en internationale ontwikkelingen en contacten die gelegd of verstevigd zijn. Ook staan de projecten vermeld waaraan medewerking werd gegeven of die voortgezet worden.

Februari:

"Coordination meeting on counter trafficking /training activities in the Western Balkans" (Cards Regional Police Project – CARPO) Brussel

Maart:

inhoudelijke inleider in Amsterdam NL. voor de conferentie "Overige vormen van mensenhandel" / aanpak van mensenhandel na de uitbreiding van de definitie (art. 273 sv)

Albanië: bezoek aan "Woman without Support Association" + voorbereiding feest 8 maart Internationale Vrouwendag in Skoder.

Boedapest: Crime Prevention Academy (AGIS 2003)

April:

Bezoekers: Delegatie uit Oekraïne (politiemensen, grenscontrole, IOM Kiev enz.)

Delegatie uit Georgië (Georgian Law Enforcement Agencies for the Prosecution of smugglers and Traffickers in Georgia)

Academische zitting ter gelegenheid van 75 jaar SOROPTIMIST "De Vrouw in de Samenleving"(gast spreker thema vrouwenhandel)

Kinshasa: gast spreker bij verschillende vrouwenorganisaties

September:

Commissariaat Generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen (mensenhandel/migratie)

Oktober:

Europees Parlement- Fight against organised crime in the Countries of the Western Balkans

November:

Kennisfestival PVDA Leiden: Vrouwenhandel en illegale prostitutie

Delegatie uit Equador op bezoek bij Payoke (aanpak mensenhandel)

Bezoek van "Fundatia Conexiuni" uit Roemenië

Gast spreker op een conferentie "Roma's en mensenhandel" Brussel

Koninklijke Militaire School: vak Burgerzin / Strijd tegen mensenhandel en de mogelijke rol van de militairen.

Brussel: The role of NGO's and IO in Protecting Trafficking Victims and the Cooperation and interaction between NGO's/ IO and Law Enforcement Agencies. AGIS 2004

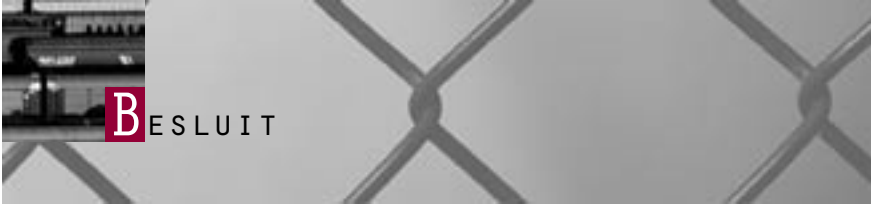
Vorming aan West-Vlaamse politiediensten

Voorstelling werking Payoke aan Parket-Generaal van Antwerpen & Parket-Generaal van Limburg

December:

actieve deelname aan de conferentie 'Mensenhandel-Seksuele uitbuiting- Prostitutie: 3 fenomenen, 3 uitdagingen' Instituut voor de gelijkheid van mannen en vrouwen

Net zoals voorgaande jaren werd ook dit jaar het voorlichtingsmaterieel en de informatie in onze bibliotheek door mening student geraadpleegd.

Payoke blijft zijn pioniersrol spelen in de strijd tegen de mensenhandel en de bescherming van de slachtoffers.

Het beleid inzake de bestrijding van mensenhandel heeft een 'humanitair luik'. De humane aanpak draagt bij tot de efficiëntie van het beleid en versterkt het draagvlak voor de bestrijding van de mensenhandel.

De regering legt binnenkort wetsontwerpen tot hervorming van de verblijfwet van 15/12/1980 neer in het Parlement. Daarin zal het beschermende statuut 'slachtoffer mensenhandel' wettelijk verankerd worden. Wij hopen echter dat deze verankering geen afbreuk zal zijn van de humane benadering zo eigen aan het Belgisch model.